

Podręcznik **KSeF**

Zasady zarządzania uprawnieniami

e-book cz. 5

od KSEF EKSPERT LTCA

Spis treści

1. SPOSÓB NADANIA UPRAWNIEŃ I UWIERZYTELNIENIA	01
2. RODZAJE UPRAWNIEŃ DO DZIAŁANIA W KSEF	03
3. ZAW-FA I ROLA „KSEF MASTERA”	05
4. DALSZE UPRAWNIENIA (TZW. „WTÓRNE”)	08
5. TOKENY I CERTYFIKATY UWIERZYTELNIAJĄCE	09
6. DOSTĘP ANONIMOWY	11
7. DOSTĘP DWUETAPOWY (PO KODZIE QR)	12
8. DZIAŁANIE NA „ZBIORCZYM” UPRAWNIENIU A BEZPIECZEŃSTWO FAKTUROWANIA	13

Sposób nadania uprawnień i uwierzytelnienia

KSeF oparty jest na modelu poświadczeń. Oznacza to, że wymagane jest uwierzytelnienie się jako dany podmiot i autoryzacja danej osoby w systemie, że osoba ta jest uprawniona do działania w imieniu tego podmiotu.

Sposoby uwierzytelnień reguluje rozporządzenie w sprawie korzystania z Krajowego Systemu e-Faktur, przewidujące następujące modele uwierzytelnienia:

- kwalifikowany podpis elektroniczny (rozwiązanie komercyjne stanowiące cyfrowy odpowiednik własnoręcznego podpisu danej osoby);
- kwalifikowana pieczęć elektroniczna (rozwiązanie komercyjne stanowiące cyfrowy odpowiednik pieczęci firmowej wraz z NIP);
- profil zaufany (rozwiązanie nieodpłatne w ramach tzw. profilu zaufanego możliwego do utworzenia m.in. w ramach bankowości elektronicznej lub na stronie profilu zaufanego);
- a także dzięki tokenowi, lub – docelowo – certyfikatowi KSeF (wytworzonemu po uwierzytelnieniu się podatnika lub podmiotu uprawnionego, w okresie jego ważności).

Jednocześnie warto zaznaczyć, że osoba prowadząca jednoosobową działalność gospodarczą (JDG) nie musi wykonywać jakichkolwiek rejestracji ani zawiadomień dla celów skorzystania z KSeF.

Osoba taka ma tzw. uprawnienia właścicielskie i wystarczy, że odpowiednio uwierzytelnii się w systemie KSeF (np. profilem zaufanym). Nie ma tutaj konieczności składania ZAW-FA.

Jeżeli przy tym osoba prowadząca JDG ma pracowników lub współpracuje z danym Biurem Rachunkowym i chciałby udzielić odpowiednich (dalszych) uprawnień swoim pracownikom (np. do wystawiania e-faktur) lub współpracującemu z nim Biuru Rachunkowemu (np. do dostępu do KSeF dla pobierania faktur sprzedaży i zakupu celem ich rozliczenia), osoba taka może od razu zadziałać w tym obszarze i dzięki uwierzytelnieniu właścicielskiemu m.in. w Aplikacji Podatnika ma możliwość zarządzania uprawnieniami.

Podobnie firma, która posługuje się ww. pieczęcią elektroniczną z NIP. Wówczas bowiem każda osoba (np. pracownik takiej firmy) jaka posłuży się pieczęcią będzie mogła uwierzytelniać się jako ta konkretna firma, a nie konkretna osoba.

Uwaga

Ponieważ wspomniana pieczęć tworzy fikcję uwierzytelnienia właścicielskiego – jako dany przedsiębiorca (np. spółka z o.o.) – podmiot rozważający jej wykorzystywanie powinien brać pod uwagę określenie zasad udostępniania i wykorzystywania pieczęci w swojej organizacji oraz możliwość weryfikacji kto i w jaki sposób ją wykorzystuje. Dysponowanie nią przez osobę nieuprawnioną jest wysoce niepożądane, w tym może narażać firmę na nieprawidłowości związane z wystawianiem e-faktur lub korzystaniem z KSeF.

Sposób nadania uprawnień i uwierzytelnienia

Profil Zaufany

Można go porównać do loginu, dzięki któremu możesz:

- Zalogować się do KSeF i wystawić Token KSeF lub wygenerować Certyfikat KSeF
- Zalogować się do wielu innych usług publicznych, w tym np. PUE ZUS

Jak go zdobyć?

Najprościej przez bankowość elektroniczną!

Logujesz się do banku, potwierdzasz dane online i gotowe.

Darmowy Profil Zaufany **możliwy jest do założenia również na stronie profilu zaufanego**, online: <https://pz.gov.pl/>

Jeżeli jednak firma nie posiada pieczęci elektronicznej i jest prowadzona w innej formie niż jednoosobowa działalność gospodarcza (JDG) konieczne jest złożenie zawiadomienia o pierwszej osobie uprawnionej (tzw. „KSeF Master”).

Zawiadomienie to składane jest na formularzu **ZAW-FA** i dotyczy wszelkiego rodzaju spółek cywilnych, osobowych, czy kapitałowych, a nawet - innych podmiotów będących podatnikami w rozumieniu ustawy o VAT, np. jednostek samorządu terytorialnego (JST), stowarzyszeń, fundacji, czy też organizacji pozarządowych.

WŁAŚCICIEL PRACOWNIKI
1. Identyfikator podatkowy NIP podatnika lub podmiotu
2. Wzrost
3. Data urodzenia
4. Rodzaj i data wydania
5. Status

ZAW-FA
ZAWIADOMIENIE O NADANIU LUB ODEBRANIU UPRAWNIENI DO KORZYSTANIA Z KRAJOWEGO SYSTEMU E-FAKTUR

Podstawa prawna: § 5 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 22 kwietnia 2015 r. w sprawie korzystania z Krajowego Systemu e-Faktur
Składający: Podatnik i podmioty nadawcy lub odbiorcy osobiste korzystające z Krajowego Systemu e-Faktur
Miejsce składania: Właściciel naczelnik urzędu skarbowego

A. MIEJSCE I CEL SKŁADANIA
5. Właściciel naczelnik urzędu skarbowego

6. Cel składania formularza (zaznacz właściwy kwadrant):
☐ 1. nadanie uprawnień
☐ 2. odebranie uprawnień
☐ 3. odebranie wszelkich nadanych uprawnień
☐ 4. zgłoszenie danych unikalnych powiązanych z certyfikatem kwalifikowanym podpisu elektronicznego lub kwalifikowaną pieczęcią elektroniczną podatnika

Login Profil zaufany

Zaloguj się za pomocą nazwy użytkownika lub adresu e-mail

Nazwa użytkownika lub adres e-mail
Wpisz nazwę użytkownika lub adres e-mail

Hasło
Wpisz hasło

ZALOGUJ SIĘ

Nie masz profilu zaufanego?
Twój bank lub dostawca nie udostępnił logowania?

ZALÓŻ PROFIL

Zaloguj się przy pomocy banku lub innego dostawcy

Banki i dostawcy:

- Allegro
- Bank Pekao
- BOS
- Commerzbank
- ERKA
- ING
- Intello
- Netto
- Orange
- Play
- Plus
- Smartfon
- Telekomunikacja Polska
- Wirtualna Polska
- Yandex

Rodzaje uprawnień do działania w KSeF

Uprawnienia do działania w KSeF można podzielić na kilka obszarów.

Zgodnie z rozporządzeniem w sprawie korzystania z Krajowego Systemu e-Faktur, uprawnieniami do korzystania z KSeF są uprawnienia do:

- **nadawania lub odbierania uprawnień** do korzystania z Krajowego Systemu e-Faktur;
- **wystawiania lub dostępu do faktur** ustrukturyzowanych (online oraz offline/offline24);
- **wystawiania faktur** przez nabywcę **w ramach samofakturowania**;
- wystawiania faktur VAT RR i faktur VAT RR KOREKTA przy użyciu Krajowego Systemu e-Faktur (przez podatnika wskazanego przez rolnika ryczałtowego, będącego nabywcą produktów rolnych lub usług rolniczych od rolnika ryczałtowego).

Do nadawania lub odbierania uprawnień oraz wystawiania lub dostępu do e-faktur (patrz ww. pkt 1 i 2) są w szczególności:

- **podatnik**;
- podmioty, o których mowa w art. 106c ustawy [komornik/organy egzekucyjne];
- **osoba fizyczna – wskazana przez podatnika** (pracownik);
- osoba fizyczna – wskazana przez podatnika jako przedstawiciel zakładu (oddziału) osoby prawnej lub innej wyodrębnionej jednostki wewnętrznej podatnika;
- osoba fizyczna – wskazana przez organy egzekucyjne;
- osoba fizyczna – wskazana przez jednostkę samorządu terytorialnego jako przedstawiciel samorządowej jednostki budżetowej, samorządowego zakładu budżetowego, urzędu gminy, starostwa powiatowego lub urzędu marszałkowskiego;
- osoba fizyczna – wskazana przez grupę VAT jako przedstawiciel członka grupy VAT, a także
- osoba fizyczna wskazana przez osobę fizyczną posiadającą uprawnienia.

Rodzaje uprawnień do działania w KSeF

Dodatkowo, **do wystawiania lub dostępu do e-faktur** (patrz ww. pkt 2) są:

- **podmiot wskazany przez podatnika**, samorządową jednostkę budżetową, samorządowy zakład budżetowy, urząd gminy, starostwo powiatowe, urząd marszałkowski, członka grupy VAT lub zakład (oddział) osoby prawnej bądź inną wyodrębnioną jednostkę wewnętrzną podatnika (np. biuro księgowe)
- **osoba fizyczna wskazana przez podmiot, który został wskazany przez podatnika**, samorządową jednostkę budżetową, samorządowy zakład budżetowy, urząd gminy, starostwo powiatowe, urząd marszałkowski, członka grupy VAT lub zakład (oddział) osoby prawnej bądź inną wyodrębnioną jednostkę wewnętrzną podatnika (np. księgowa danego biura księgowego).

Natomiast, do wystawiania e-faktur w ramach samofakturowania (patrz ww. pkt 3) są wskazany przez podatnika nabywca towarów lub usług oraz podmioty uprawnione przez tego nabywcę do wystawiania faktur ustrukturyzowanych.

Nadawanie lub odbieranie omawianych uprawnień do korzystania z Krajowego Systemu e-Faktur jest dokonywane za pomocą oprogramowania interfejsowego, w sposób określony w specyfikacji tego oprogramowania interfejsowego, po weryfikacji posiadanych uprawnień (tj. uwierzytelnieniu się).

Bazując natomiast na funkcjach wspomnianego oprogramowania interfejsowego jakie zostały odzwierciedlone w Aplikacji Podatnika, uprawnienia przydzielane osobom fizycznym do pracy w ramach KSeF (np. pracownikom danej firmy z działu sprzedaży lub z działu finansowo-księgowego) mogą obejmować [m.in.]:

- 1) **uprawnienie do zarządzania jednostkami zależnymi** (np. oddziałem firmy lub jednostką zależną jednostki samorządu terytorialnego),
- 2) **uprawnienie do zarządzania uprawnieniami w KSeF** (przy czym tzw. „KSeF Master” posiada takie uprawnienie na mocy zawiadomienia ZAW-FA),
- 3) **uprawnienie do przeglądania uprawnień** (przy czym tzw. „KSeF Master” posiada takie uprawnienie na mocy zawiadomienia ZAW-FA),
- 4) **uprawnienie do wystawiania e-faktur w KSeF**,
- 5) **uprawnienie do dostępu do e-faktur w KSeF**,
- 6) **uprawnienie do przeglądu historii sesji** (generowanie UPO).

Równocześnie, uprawnienia przydzielane podmiotom (np. na rzecz biura rachunkowego obsługującego daną firmę) mogą obejmować ograniczony zakres, tj.:

- 1) **uprawnienie do wystawiania e-faktur w KSeF**,
- 2) **uprawnienie do dostępu do e-faktur w KSeF**.

Uwaga

Techniczne udzielenie określonego rodzaju uprawnień i zarządzanie nimi powinno zostać poprzedzone analizą komu i w jakim zakresie omawiane uprawnienia udzielić oraz jaki wdrożyć proces weryfikacji sposobu wykorzystywania tych uprawnień, w tym ich ograniczania, zmiany lub odbioru. Przyznanie uprawnień osobom m.in. o krótkim stażu pracy, niedoświadczonym, do których mamy ograniczone zaufanie lub niedbałym jest wysoce niepożądane jako narażające podatnika na nieprawidłowości w sposobie korzystania z KSeF.

ZAW-FA i rola „KSeF Mastera”

Jak już wspomniano podstawowym sposobem uwierzytelnienia się przez podmioty niebędące jednoosobową działalnością gospodarczą (JDG) lub nieposiadające pieczęci elektronicznej z NIP jest złożenie zawiadomienia o nadaniu lub odebraniu uprawnień do korzystania z Krajowego Systemu e-Faktur na formularzu **ZAW-FA**.

Zawiadomienie to dotyczy tak naprawdę pierwszej osoby uprawnionej (powiedzmy: „KSeF Mastera”), który dopiero po potwierdzeniu nadania mu uprawnień, będzie mógł nadawać dalsze uprawnienia innym osobom lub podmiotom, a nawet rozszerzać zakres własnych uprawnień (np. o możliwość tworzenia jednostek podrzędnych)

Zawiadomienie to obejmuje następujące elementy:

- 1)Część A: Miejsce i cel składania,
- 2)Część B: Dane Podatnika lub podmiotu, który nadaje lub odbiera uprawnienia do korzystania z KSEF,
- 3)Część C: Dane osoby uprawnionej do korzystania z KSEF (KSeF Mastera),
- 4)Część D: Dane unikalne identyfikujące kwalifikowany podpis elektroniczny niezawierający identyfikatora NIP / PESEL

(przeznaczony dla osób nieposiadających tych identyfikatorów, głównie podmiotów zagranicznych, obcokrajowców i osób zameldowanych poza granicami Polski),
5)Część E: Podpis podatnika lub podmiotu/osoby reprezentującej (do 4 osób reprezentujących na pojedynczym formularzu).

Odnosząc się przy tym do części A wskazać należy, że zawiadomienie składa się Urzędu Skarbowego właściwego dla podatnika lub podmiotu, który nadaje lub odbiera uprawnienia do korzystania z KSEF, zwyczajowo wedle miejsca siedziby działalności gospodarczej. Jeżeli jednak zawiadomienie zostałoby omyłkowo złożone do niewłaściwego urzędu, ten przekaże je wedle właściwości.

Zawiadomienie takie, obecnie możliwe jest do złożenia wyłącznie w wersji papierowej (formularz ZAW-FA(2)), niemniej ustawodawca przewidział również wersję elektroniczną (aktualizowany formularz ZAW-FA(3)), którą będzie można złożyć przez e-Urząd skarbowy (wprowadzenie jej zależy od zakończenia legislacji rozporządzenia w sprawie korzystania z KSeF)

Uwaga

W ZAW-FA można wskazać wyłącznie osobę fizyczną.

Zawiadomienie to składa się raz i obejmuje tylko jedną osobę.

Zawiadomienie podpisujemy zgodnie z reprezentacją.

Nie wskażemy naszego Biura, ani Biuro nie złoży zawiadomienia za NAS.

Pełnomocnictwa PPO-1 udzielone dla Biura tu nie działają!

ZAW-FA i rola „KSeF Mastera”

Zawiadomienie takie może być składane w celu:

- 1) nadania uprawnień, tj. zgłoszenia wspomnianego KSeF Mastera;
- 2) odebrania uprawnień, tj. odebranie uprawnień określonej osobie fizycznej, nadanych za pośrednictwem ZAW-FA – KSeF Masterowi;
- 3) odebrania wszelkich uprawnień, tj. odebranie wszystkich nadanych uprawnień osobom lub podmiotom, których udzielił KSeF Master, a któremu np. odbieramy uprawnienia wobec utraty zaufania do jego działań (nie dotyczy odebrania uprawnień właścicielskich, których odebranie nie jest możliwe);
- 4) zgłoszenia danych unikalnych powiązanych z certyfikatem kwalifikowanego podpisu elektronicznego lub kwalifikowanej pieczęci elektronicznej (tzw. odcisk palca certyfikatu kwalifikowanego lub pieczęci kwalifikowanej).

Mając na uwadze powyżej wskazane cele złożenia zawiadomienia, a w szczególności cel nadania uprawnień wskazać należy, że zawiadomienie takie – co do zasady – składamy wyłącznie raz i wskazujemy w nim wyłącznie jedną - pierwszą – osobę uprawnioną, tj. KSeF Mastera.

Podatnik ma pełną dowolność co do danych zgłoszonych w ZAW-FA i wyznaczenia osoby KSeF Mastera. Nie musi to być wspólnik, osoba zarządu, czy inna uprawniona do reprezentacji podmiotu. Jako KSeF Mastera wyznaczyć można m.in. Dyrektora Operacyjnego, Dyrektora Finansowego, Główną Księgową, czy inną osobę. Osoba taka powinna cieszyć się zaufaniem osób ją wyznaczających, ponieważ jako pierwsza osoba uprawniona odpowiadać będzie za rozdysponowanie wszelkich dalszych uprawnień, np. wygenerowanie odpowiednich tokenów lub certyfikatów uwierzytelniających.

Nie ma możliwości zgłaszania więcej niż jednej osoby. Zawiadomieniem ZAW-FA można zgłosić tylko pierwszą osobę. Kolejne osoby, w tym o najszerszym zakresie uprawnień, zgłaszane mogą być drogą elektroniczną przez osobę uprawnioną do nadawania uprawnień. Natomiast, zgłoszenie innej osoby jest możliwe wyłącznie w razie odebrania uprzednio nadanych uprawnień, czyli podmiany jednego KSeF Mastera na innego KSeF Mastera (np. w razie nagłego rozwiązania współpracy z osobą dotychczas zgłoszoną i konieczności zgłoszenia kolejnej osoby w miejsce dotychczasowej).

ZASTRZENIE

Certyfikaty KSeF są nadawane po uwierzytelnieniu, a więc jeśli KSeF Master „zalogował” się na firmę przy uwierzytelnieniu własnym profilem zaufanym lub podpisem kwalifikowanym ze swoim PESEL to będzie w stanie wygenerować Certyfikaty KSeF wyłącznie na siebie!

Aby móc wygenerować Certyfikat KSeF z NIP firmy konieczne jest posłużenie się pieczęcią elektroniczną z NIP.

Jeśli nie możemy uzyskać pieczęci i nie chcemy generować Certyfikatów KSeF z zaszytciem PESEL, zastanówmy się nad wygenerowaniem Tokenu.

ZAW-FA i rola „KSeF Mastera”

Stąd też dane odzwierciedlone w zawiadomieniu ZAW-FA (głównie w części D, dotyczące KSeF Mastera) również nie podlegają aktualizacji, dopóki podmiot udzielający uprawnień, nie postanowi ich odebrać i wyznaczyć zupełnie innej osoby do pełnienia roli KSeF Mastera. Zatem wszelkie dane zgłoszone nie podlegają aktualizacji, jeśli osoba KSeF Mastera się nie zmienia. Przykładowo zgłoszono kobietę o nazwisku X, która kolejno wyszła za mąż i zmieniała nazwisko na Y lub wskazano adres zamieszkania tej osoby i adres ten uległ zmianie.

W razie wspomnianej podmioty KSeF Mastera (odwołania osoby pierwotnie zgłoszonej) uprawnienia przyznane przez dotychczasowego KSeF Mastera pozostają w mocy i nie ma konieczności ich ustanawiania na nowo. Jeżeli jednak odwołanie dotychczas zgłoszonego KSeF

Mastera nie wynika z przyczyn losowych (np. długotrwała nieobecność, czy choroba) lub zakończenia współpracy przy utrzymaniu dobrych relacji, ale z utraty zaufania lub wejścia w spór z tą osobą i zaistniałaby konieczność odwołania również innych osób uprawnionych, ustanowionych przez odwoływanego KSeF Mastera, zaktualizowany formularz ZAW-FA (3) będzie umożliwiał jednocześnie odwołanie wszystkich uprawnionych osób lub podmiotów.

Wypełniając formularz ZAW-FA warto pamiętać o obowiązku podania adresu e-mail (zarówno od strony podmiotu udzielającego uprawnień jak i KSeF Mastera), ponieważ na ten adres po zarejestrowaniu zawiadomienia, Urząd Skarbowy będzie przysyłał informację o nadaniu lub odebraniu uprawnień do korzystania z Krajowego Systemu e-Faktur.

Uwaga

Jeśli z jakiś powodów chciałbyś zmienić osobę pierwotnie zgłoszoną w ZAW-FA, tj. podmienić KSeF Mastera, musisz kolejno złożyć dwa odrębne formularze ZAW-FA.

Pierwszy - dotyczący odwołania, odebrania uprawnień dotychczasowemu KSeF Masterowi.

Drugi - dotyczący powołania, nadania uprawnień następcy dotychczasowego KSeF Mastera.

Dalsze uprawnienia (tzw. „wtórne”)

Jeśli w danej organizacji odpowiadać za proces korzystania z KSeF ma więcej niż jedna osoba, konieczne jest udzielenie dalszych uprawnień (tzw. „wtórnych”).

Nie ma bowiem możliwości złożenia kilku zawiadomień ZAW-FA na kilka osób.

W efekcie, planując zarządzanie uprawnieniami warto uzgodnić hierarchię uprawnień.

Rozważyć można, aby w każdej firmie osoba zgłoszona jako KSeF Master następnie „sama sobie” udzieliła dalszych uprawnień, tak aby mieć możliwość podjęcia działań w każdym zakresie.

W kolejnym kroku rozważyć można udzielenie analogicznego zakresu uprawnień dla co najmniej jednej osoby, która mogłaby pełnić rolę tzw. „zastępcy” KSeF Mastera.

Ostatecznie natomiast przyznanie i zakres przyznania kolejnych uprawnień na dalsze osoby lub podmioty pozostaje indywidualną kwestią danego podmiotu.

Pamiętajmy przy tym, że obecnie udzielone uprawnienia „wtórne” (w czasie dobrowolnego KSeF) nie przejdą procesu migracji do docelowego, obligatoryjnego KSeF jaki będzie obowiązywał od 1 lutego 2026 r.

W efekcie, dotychczas nadane uprawnienia „wtórne” należy udzielić na nowo (w MCU, o którym mowa poniżej), a jeśli jeszcze takich nie udzielono to będziemy mogli je skutecznie nadawać po 1 listopada 2025 r. w MCU.

[*uprawnienia właścicielskie pozostaną w mocy]

Tokeny to dedykowane narzędzia informatyczne stosowane w kontekście prawa do dostępu do określonego rodzaju systemów lub usług. W omawianym zakresie występuje w postaci klucza numerycznego służącego autoryzacji danej osoby lub podmiotu jako uprawnionej do korzystania z KSeF i jest stosowane na potrzeby zewnętrzne, tj. na potrzeby komercyjnych rozwiązań IT integrujących (łączyjących) się z KSeF, głównie aby zapewnić możliwość uwierzytelnienia firmy (ew. osoby) w ramach danej sesji i skutecznie wysyłkę lub odbiór e-faktur.

Tokeny docelowo mają zostać zastąpione Certyfikatami KSeF (uwierzytelniającymi).

Wygenerowane obecnie Tokeny będą mogły działać wyłącznie do 31.12.2026 r.

Certyfikaty KSeF będą stanowiły jedną z metod uwierzytelnienia się w systemie oraz będą wymagane dla oznaczenia faktury kodem umożliwiającym potwierdzenie tożsamości wystawcy.

Przy tym ww. potwierdzenie tożsamości wystawcy należy rozumieć jako:

- potwierdzenie tożsamości osoby, jeśli był on wydany na osobę fizyczną lub
- identyfikację konkretnego podmiotu np. spółki, jeśli był on wydany na podmiot inny niż osoba fizyczna.

Warto podkreślić, że potwierdzenie tożsamości wystawcy będzie konieczne przy wystawianiu faktur w trybach szczególnych: offline/offline24.

Stąd konieczne jest wygenerowanie Certyfikatów KSeF przed 1 lutego 2026 r.

Token vs. Certyfikat

Token zawiera w sobie uprawnienia podatnika, które są deklarowane w momencie jego generowania.

Certyfikaty KSeF nie są natomiast nośnikiem uprawnień.

Kluczowym założeniem certyfikatów KSeF (uwierzytelniających) będzie to, że stanowią one wyłącznie środek uwierzytelnienia w systemie – podobnie jak np. podpis kwalifikowany.

Tokeny i certyfikaty uwierzytelniające

Od 1 listopada będzie to możliwe w Module Certyfikatów i Uprawnień (MCU), tj. w odrębnym module dostępnym na stronie logowania do Aplikacji Podatnika.

Moduł ten planowo ma zostać zintegrowany z Aplikacją Podatnika i będzie uwzględniony w jej Menu (jak obecnie uprawnienia i tokeny) od lutego 2026 r.

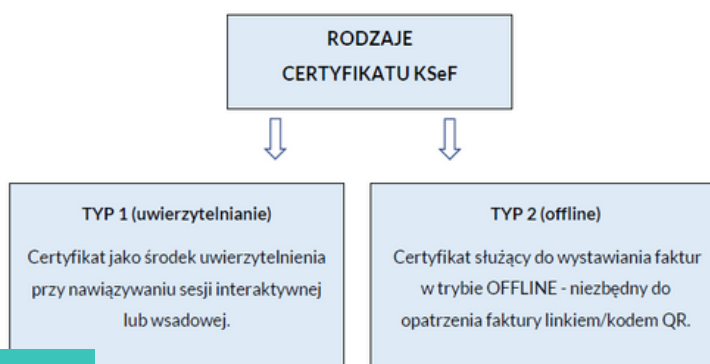
W efekcie, samo **MCU** będzie rozwiązaniem tymczasowym, w którym w okresie od listopada 2025 r. do lutego 2026 r. możliwe będzie m.in. generowanie odpowiednich uprawnień "wtórnych" (innych niż właścicielskie dotyczące JDG lub KSeF Mastera zgłoszonego na ZAW-FA) oraz wnioskowanie o ww. Certyfikaty KSeF.

Do końca 2026 r. oba omawiane narzędzia (token / certyfikat uwierzytelniający) mają funkcjonować równolegle. Od roku 2027 będzie możliwość posługiwania się wyłącznie Certyfikatami KSeF.

Certyfikaty te będą miały okres ważności dwóch lat, celem ich aktualizacji i zapewnienia ciągłego bezpieczeństwa obrotu gospodarczego.

Certyfikat będzie wydawany na 2 lata od:

- daty podanej we wniosku o wydanie certyfikatu KSeF lub
- od daty wydania certyfikatu KSeF (obsłużenia wniosku o wydanie certyfikatu KSeF), jeśli we wniosku nie podano daty początkowej, od której ma być on ważny.

2 rodzaje

Będą dwa typy Certyfikatów KSeF, które muszą być wygenerowane odrębnie!

Typ 1) **przeznaczony do uwierzytelnienia się** (a więc dotyczący uprawnień do działania w KSeF).

Po uwierzytelnieniu się osoba lub podmiot będą mogli wykonywać działania w systemie zgodnie z przypisanymi im w KSeF uprawnieniami.

Typ 2) **przeznaczony do oznaczenia faktury kodem umożliwiającym potwierdzenie tożsamości wystawcy** przy wystawianiu faktur w trybie offline/offline24.

Dostęp anonimowy

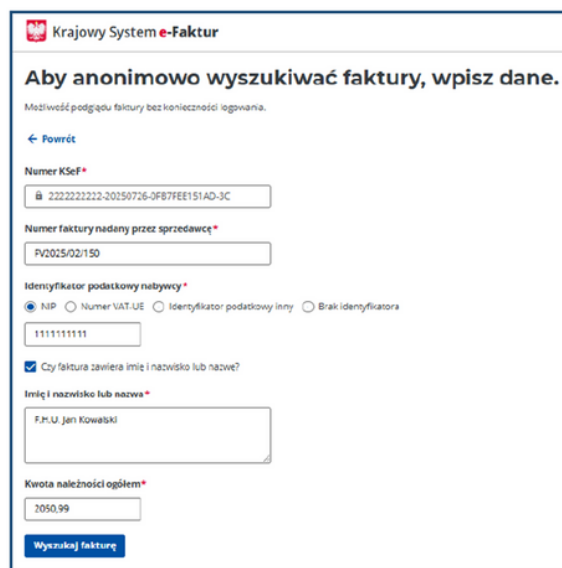
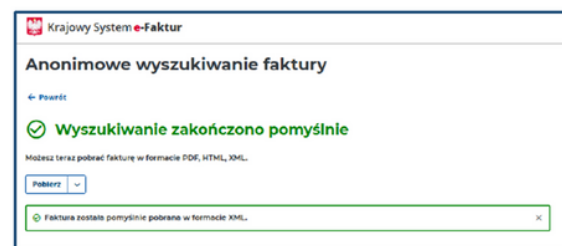
Obecnie, tj. w okresie dobrowolnego KSeF funkcjonuje usługa tzw. anonimowego dostępu do faktury (<https://ksef.mf.gov.pl/web/anonymous-access>).

Funkcjonalność ta nie wymaga uwierzytelnienia się w systemie.

Usługa anonimowego dostępu do faktury będzie utrzymana również w okresie obowiązkowego KSeF.

Dostęp do faktury ustrukturyzowanej i faktury VAT RR jest możliwy poprzez podanie:

- 1) numeru KSeF ID;
- 2) numeru faktury;
- 3) numeru identyfikacji podatkowej (NIP) lub innego identyfikatora nabywcy towarów lub usług albo informacji o braku identyfikatora;
- 4) imienia i nazwiska lub nazwy nabywcy towarów lub usług albo informacji o braku tych danych;
- 5) kwoty należności ogółem.

Dostęp dwuetapowy (po kodzie QR)

Przewiduje się funkcjonalność, dzięki której zobacz fakturę bez uwierzytelnienia się w KSeF np. celem umożliwienia dostępu w transakcji B2C.

Jest to dostęp dzięki kodowi QR.

Dostęp dwuetapowy (z linkiem/kodem QR) w porównaniu do dostępu anonimowego jest narzędziem udoskonalonym - pozwala zidentyfikować dany dokument w systemie bez konieczności wprowadzania ręcznie numeru KSeF ID, jak również nie wymaga podawania imienia, nazwiska lub nazwy nabywcy.

Po zeskanowaniu kodu QR przy użyciu smartfona lub kliknięciu w link, każda osoba będzie miała możliwość szybkiej i uproszczonej weryfikacji zgodności faktury z jej oryginalnymi danymi zawartymi w KSeF.

Nie będzie wymagane uwierzytelnienie.

W pierwszej kolejności zobaczymy podstawowe dane identyfikujące tę fakturę wraz z informacją czy dokument znajduje się w KSeF.

Dane te obejmować będą:

- KSeF ID e-faktury
- NIP sprzedawcy
- skrót dokumentu
- typ schemy
- datę otrzymania e-faktury

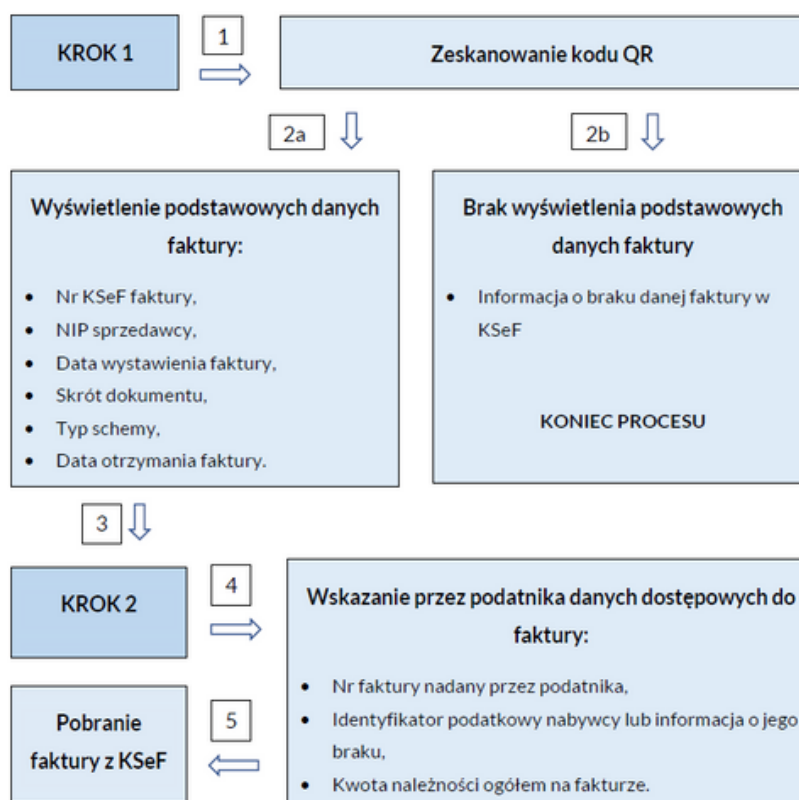
[względnie informację o braku dokumentu w KSeF]

Kolejno, po podaniu danych dostępowych obejmujących:

- Numer faktury (wskazany przez wystawcę)
- NIP nabywcy
- Kwotę należności ogółem

możliwe będzie pobranie dokumentu.

Po wprowadzeniu danych dostępowych będzie więc możliwa pełna weryfikacja czy dane znajdujące się w KSeF są zbieżne z danymi w otrzymanej wizualizacji.

Działanie na „zbiorczym” uprawnieniu a bezpieczeństwo fakturowania

Nawiasem mówiąc:

Mówiąc o ww. tokenach/certyfikatach uwierzytelniających warto zwrócić uwagę na praktykę jaka zaczęła się wykształcać, która związana jest z utworzeniem pojedynczego tokenu przypisanego do jednej osoby (np. KSeF Mastera).

Działanie tego rodzaju może utrudniać weryfikację, kto w rzeczywistości odpowiadał za utworzenie lub brak utworzenia i ewentualne uchybienia związane z procesem e-fakturowania w

KSeF i samo Ministerstwo Finansów przestrzega przed takim postępowaniem. Jeśli bowiem w omawianym przypadku działania na pojedynczym uprawnieniu, nie mamy w naszej organizacji jak ustalić kręgu osób faktycznie odpowiedzialnych za pewnego rodzaju nieprawidłowości to, odpowiedzialność ta spada na osobę, do której przypisany jest token. Warto zatem dokładnie zaplanować w firmie sposób zarządzania uprawnieniami.

Uwaga

Działanie na pojedynczym narzędziu jest jednak możliwe, gdy ww. ryzyka minimalizowane są dzięki odrębnym funkcjonalnościom oprogramowania łączącego się z KSeF, w którym weryfikacja loginów użytkowników i odpowiednich uprawnień użytkowników pozwoli na identyfikację osoby lub osób faktycznie odpowiedzialnych za dane działanie w KSeF (np. wystawienie „pustych faktur”). Okoliczności te warto skonsultować z dostawcą rozwiązań IT.

Powyższe jest o tyle istotne, że w przypadku wystawiania „pustych faktur” odpowiedzialność za nie obciąża samego podatnika – jako wystawcę i naraża go na sankcyjną zapłatę podatku VAT wykazanego na tych fakturach. Obrona podatnika przed omawianą sankcją może się opierać jedynie na wskazaniu, iż faktycznym wystawcą faktur nie jest przedsiębiorstwo wskazane jako wystawca w treści faktury, lecz konkretny pracownik / osoba technicznie wystawiająca dokument. Obrona taka będzie jednak skuteczna wyłącznie w razie wykazania przez podatnika, że ten wdrożył i stosuje zasady kontroli działań swojego pracownika dla celów uniknięcia możliwości wykorzystania przez tego pracownika jego danych identyfikacyjnych do celów VAT do wystawiania fałszywych faktur w celu popełnienia oszustwa lub osiągnięcia korzyści finansowej (por. wyrok TSUE z dnia 30.01.2024 r., C-442/22).

Jednocześnie planując omawiany zakres wykorzystywania narzędzi i ich rolę warto rozważyć rozgraniczenie osób odpowiedzialnych za merytoryczną treść faktury oraz osób / uprawnienia przyznanego wyłącznie dla celów technicznego uruchomienia sesji wysyłkowej i skutecznego nadania faktur do KSeF, nie wyłączając rozważenia wprowadzania procesu akceptowania danego rodzaju faktur (np. w zależności od ich wartości). Im większa organizacja i im więcej osób może być odpowiedzialnych za wystawianie faktur (np. działy handlowe, logistyczne, oddziały zamiejscowe, punkty sprzedaży typu sklep, hotel lub restauracja itp.) tym zasadniejsze staje się wnikliwe przeanalizowanie sposobu zarządzania i weryfikacji uprawnień.

SKONTAKTUJ SIĘ Z NAMI:

KAJETAN KUBICZ

ADWOKAT

✉ e-mail: kajetan.kubicz@ltca.pl

ŁUKASZ KRASOWSKI

DORADCA PODATKOWY
RADCA PRAWNY

✉ e-mail: lukasz.krasowski@ltca.pl

🌐 www.akademialtca.pl/ksef

LTCA Zarzycki Niebudek Kubicz sp.k.
ul. Miodowa 1, 00 - 080 Warszawa
biuro@ltca.pl